

ВИКТОР ЖВИКЕВИЧ

INSTAR OMNIUM

Превод от полски: Соня Йовкова, 1984

chitanka.info

INSTAR OMNIUM^[0]

Слънцето, около което се въртеше планетата, се намираше в такъв участък от Космоса, който беше не особено приятен дори за хора, привикнали към пустотата. То плуваше зад област, изцяло изметена от слънчевия вятър, плъзнала като пустиня на едно пространство от петстотин кубически парсека.

Първи самостоятелен полет — и изведнъж планета. Старите космически скитници от Разузнаването не могат да скрият вълнението си, когато алтиметърът отчита колко остава до повърхността на току-що открития свят, а какво да кажем, ако пригодна за живот планета попадне в първия ти полет.

Опитният разузнавач знае: той може да намери нещо, но може и да не намери. Още по-опитният е убеден, че ако щеш се изправи на главата си, ако щеш като откачен кръстосвай Галактиката надлъж и шир, все тая — няма да откриеш нищо, заслужаващо внимание. Но ето курсантът от последния курс на Школата за космическо разузнаване не може да не вярва непоколебимо в очакващите го на всяка крачка суперцивилизации, мрачни тирании на космическо средновековие или преселващи се от звезда към звезда стада ракетоподобни чудовища, с които трябва да се водят непрекъснати битки. Е, може и сред практикантите понякога да се срещат кисели скептици, но Бадю не беше между тях...

Неговата ракета затвори втората витка и навлезе в коридора на спуска, отвеждащ точно в набеязаната точка за приземяване. Бадю избра плоска равнина, където забеляза зелена ивица, която от голяма височина напомняше земна гора. Включи системата за гравизабавяне, за последен път погледна към тъмната мъглявина и... видя втората ракета. „А пък в Комисията по разпределението ме уверяваха, че тук още не е стъпвал човешки крак — помисли той с досада. — Или тези

яйцеглави бюрократи са решили, че такава планетка е достатъчна за двама?“

В това време ракетата загуби орбиталната си скорост и започна спуска. Бадю с учудване забеляза, че вторият кораб повтаря маневрите му и безсрамно се готви да кацне близо до избраното от него място. За да смекчи кацането, ракетата изхвърли от дюзите си последната порция гравитони и оставяйки зад себе си всички слоеве на атмосферата, меко се докосна до почвата.

Без да включва изгасналите при кацането екрани, Бадю започна да облича лекия скафандър. „Ако ще е сюрприз, да е сюрприз — помисли си той. — На екрана всичко изглежда неестествено.“

Биоанализаторът съобщи състава на атмосферата. Нямаше нужда да се използва кислороден апарат, затова Бадю остави тежките балони, отметна силиконовия шлем и натисна клавиша, деблокиращ ключалката на шлюза. Асансьорът го спусна направо на повърхността.

Той подозрително вдъхна с носа си, въздухът се оказа приятен и прохладен и Бадю задиша с пълни гърди. После бързо се огледа. Пред кораба се разстиляше най-обикновена полянка. Равната трева изглеждаше като подстригана, само белите главички на някакви глухарчета стърчаха над нея като топки за голф, които са се ударили в земята, подскочили са и после са забравили да паднат обратно. Лекото подухване на ветреца едва раздвижваше прозрачния въздух. „Пасторал!“ — презрително изкриви устни Бадю. Той неуверено пристъпи от крак на крак, оправи ремъците на раницата и на предвидливо взетия от ракетата блестър и... отново видя същата онази ракета.

Тя стърчеше неподвижно, почти невидима на фона на близката гора. В подножието ѝ също стоеше някой и гледаше Бадю, само че слънцето светеше в лицето му и той бе принуден да прикрива очите си с ръка. Скафандърът му в същия цвят — ясно, някой от Школата за космическо разузнаване. Бадю искаше да се отправи в противоположна посока, но единственият интересен обект за изследване наоколо беше само гората и той реши независимо от всичко да върви именно натам. Неочаквано младежът направи няколко крачки към него. Беше доста симпатичен — на ръст почти колкото Бадю, може би само малко по-млад. Затова пък от пръв поглед се виждаше — сродна душа: оръжието небрежно праметнато зад гърба, на врата — ярко шалче, завързано в

такъв невероятен възел, че с него би могъл да се справи сигурно само Александър Македонски. В очите му играеха весели дяволчета, а вирнатият, посипан с лунички нос забавно се смръщи, когато усмивката му откри два реда бели зъби. Като капак на всичко той без всякакви церемонии се доближи до Бадю и с широко, свободно движение му протегна ръка.

— Казвам се Сток — съобщи той.

Бадю зяпна и така си и остана като превърналата се в солен стълб някога жена на Лот. Само че тя бе станала жертва на излишното си любопитство, а той се вкамени от изумление. Беше му необходима цяла минута, за да осъзнае такава проста истина, че младежът се беше обърнал към него веднага телепатически.

— Аз — Бадю, — представи се най-после той по същия начин.

Постепенно дойде на себе си. Всъщност Бадю беше лентяй от висша степен и затова предпочиташе телепатически контакт пред всяко „дране на гърлото“. Така че срещата с човек, който по този въпрос споделяше възгледите му, доведе Бадю почти до възторг. Той прие това като благоволение на съдбата и вече без особено съжаление се примири с мисълта, че ще трябва да се задоволи само с половината от заслугите при разкриването на тайните на тази планета.

— Срегнахме се, значи — каза той.

— Отначало това като че ли не ти хареса много? — погледна изпод вежди Сток.

— А на тебе?

Двамата се разсмяха и дружно поеха към гората.

— Ти в кой курс си? — попита Бадю.

— В трети — отговори Сток.

Бадю покровителствено го потупа по рамото:

— След две години ще получиш моя ранг.

— Е-е... — Сток пхна ръце в джобовете на скафандъра. — Рангът си е ранг, а главата си е глава.

— И това е вярно. Само че най-добрите глави съм ги виждал в музея. Прекрасни бюстове...

Сток снизходително сви рамене и искаше да добави, че на него още в трети курс са му разрешили полет, но в това време те навлязоха между първите дървета, чиято необикновена форма прикова вниманието и на двамата.

Всички дървета изглеждаха еднакво, като че ли бяха на една възраст. Равните разстояния между издутите в долната си част стволоче създаваха впечатление за добре поддържан парк. Приличаха на гигантски вази със стиска листа в гърлото. Поразително беше пълното отсъствие на фиданки и храсти, свободното пространство между стволоче беше постлано с пухкав килим от жълтеникав мъх.

— Интересно дали тук са се развили някакви висши организми? — каза Бадо. — Започвам да се съмнявам в това. За сега не съм видял друго освен тревички по поляната и тези дървета. Ако не се броят, разбира се, мухите, но с тази напаст е пълно на всички планети.

— Да, само мухи — потвърди Сток. — Според Илдетен, топологията на биосферите на планетите от този тип не благоприятствува за развитието на висши форми на живот.

— Илдетен може и да греши...

Бадо нямаше и понятие кой е този Илдетен и независимо от отчаяните усилия не можа да си спомни и най-малкото споменаване за него в купищата учебни помагала. За всеки случай обаче в присъствието на Сток реши да не се задълбочава в чуждопланетната систематика на видовете и да се ограничи със скептични забележки. Но този път на младия колега трябваше да бъде даден урок.

— Днес съществуват няколко теории, описващи биогенеза на низшия разред на планетите на самотните звезди. Тези теории обясняват всичко подробно, но взаимно се изключват. Така че Илдетен може да си твърди едно, а Нарден — друго. Ортодромията на еволюционните моменти при прагматичната оценка на степента на вероятност неизбежно доказва хетероморфичната природа на самоорганизацията на неживата материя. Затова можем да се надяваме... — Тук Бадо вмъкна в лекцията си един случайно назубрен цитат от „Естествознанието“ на Карден, който, трябва да признаем, и сам не разбираше напълно. Но той с облекчение забеляза, че това направи впечатление. Сток също предпочете да смени темата.

— По дяволите всички премъдрости — каза той. — Можем да се поздравим, че най-после получихме самостоятелна работа и яйцеглавите с любопитните си носове не ни висят над главите. След няколко години непрекъснато „не знаеш“, „не можеш“, „трябва да се стегнеш“ най-после имаме възможност да размърдаме не само това —

Сток удари с длан по челото си, — но и това — и той сви ръката си така, че бицепсът му опъна ръкава на скафандъра.

Искреността му се хареса на Бадю. Те вече твърде дълбоко бяха навлезли в гората, но тя като че ли не бързаше с нищо да освежи еднообразието на разходката им. Двамата вървяха един до друг, бърбейки на ум и гръмогласно се смееха на всяка сполучлива шега. Не се случва често двама така изведнъж да си допаднат. Още повече, че случаят ги събра при не съвсем обикновени обстоятелства: Бадю вече благодареше на съдбата, че така навреме му изпрати другар — самостоятелното разузнаване би му омръзнало твърде скоро.

— Знаеш ли какво? На мене ми стига — заяви Сток. — Няма какво да търсим тук. По-добре да направим няколко прелитания, да огледаме отвисоко и ако не открием нещо интересно, да напишем рапорт — и адио...

— Ще видим — каза Бадю. — Но на този етап една почивка би ни дошла добре. — С тези думи той смъкна от гърба си раницата и захвърли пистолета под най-близкото дърво.

Те се проснаха на твърдия мъх. Бадю демонстративно измъкна от джоба си кутийка с хранителни таблетки и с геройски вид глътна една. Вкусът ѝ беше такъв, че той не можа да сдържи гримасата си. Утеши го само подобното изражение на лицето на Сток, който с не по-малко мъжество напъха в устата си три таблетки наведнъж.

Известно време те седяха, без да се поглеждат един друг, докато най-накрая оклюмалият Сток с невинен вид не попита:

— Навярно трябва да се изпълнят някои от предвидените наблюдения? Е например... да се измери налягането, да се определи напрежението на магнитното поле, да се изчисли излъчването и изобщо. Ти нали си взел прибори? Раницата ти е натъпкана...

Бадю веднага разбра за какво става дума.

— Взел съм, разбира се, но нали ние кацнахме независимо един от друг и всеки е разчитал на себе си... Твоята торба е не по-малка от моята...

Те се изгледаха един друг все още нерешително. Накрая Бадю придърпа към себе си раницата и без да бърза, започна да я отваря. Тя беше снабдена с такова количество закопчалки, токички и ципове, че Бадю във всеки момент би могъл да се измъкне от положението. Обаче,

както и следваше да се очаква, предпазливостта се оказа излишна. Сток не издържа и се закикоти.

— Бях уверен, че и двамата сме от един дол дренки!

— Ако на всичко отгоре се окаже, че и вкусовете ни са еднакви...

— То пред такава двойка целият свят е открит!

И вече без всякакви опасения те започнаха да измъкват от раниците си месни консерви и пластмасови кесийки с тайно взети на борда лакомства. Сток не без гордост извлече огромен термос и наля в чаши някаква течност, която упорито наричаше чай, въпреки че Бадото можеше да се закълне, че ароматът ѝ по странен начин асоциираше с Ямайка.

Когато от импровизирания Лукулов пир останаха жалки трохи, те почувствуваха умора. Не се знае дали изминатият път или излишъкът на погълнатите калории прекършиха младите пилоти, но като се опънаха в сянката на едно подобно на африкански баобаб дърво, те сладко задряхаха.

Когато слънцето достигна зенита, първи се събуди Бадото. По навик той недоверчиво се огледа, но наоколо цареше от нищо не нарушаван покой. Сток лежеше по гръб с блажено изражение на лицето. Бадото вече искаше да го сръга в ребрата, за да го събуди, но случайно спря поглед на оръжието му.

Блестерът имаше тесен, проблясващ с метала си приклад, а цевта му завършваше с крушообразно разширение, от което стърчеше тънък рубинов шип. Бадото досега не беше виждал нещо подобно.

Без да му мисли много, той вдигна оръжието. Не откри по него спусков механизъм, но отстрани забеляза малък отвор. Като напъха пръста си в него, Бадото натисна намиращата се вътре изпъкналост.

От върха на рубиновата игла се откъсна матово-безцветна капка, която заплува по посока на най-близкото дърво. Но още преди да го докосне, дървото изчезна. Изглеждаше, като че ли това стана едновременно с натискането и едва после се чу къс трясък, сякаш се счупи стъклен съд. Бадото не забеляза веднага, че изчезна не само едно дърво.

„Не отрегулирах разряда“ — помисли си той и отново погледна към Сток. Учудването му нямаше граници, когато се вгледа по-добре в нашивките върху скафандъра на приятеля си. Нещо подобно на знаците на Галактическия флот. Бадото се хвърли към спящия:

— Сток! Събуди се!

Сток отвори очи и сънливо се усмихна.

— Аттай-даса-утуна — промърмори той.

— Какво-о-о? — закрепця Бадю.

— Туна-са-до-родон — отговори Сток и сърдито смръщи чело.

Бадю се хвана за главата, като съобрази, че неволно е прибягнал до обикновената реч.

— Ти откъде си? — този път той попита телепатически и затова получи отговор.

— Ти какво, Бадю, да не се побърка? Как така откъде?

Бадю се хвърли към своя блестър и подаде двата пистолета на приятеля си. Сток гледаше с кръгли от учудване очи.

— Откъде имаш това? Да не е някакъв нов тип?

— Кой? — попита Бадю.

— Разбира се, че този — Сток посочи блестъра на Бадю.

— Фю-у-у — свирна продължително Бадю. — А какво ще кажеш за това?

Той остави двата пистолета и докосна нашивките върху скафандрите. Едва тогава Бадю забеляза, че и ботушите на Сток са съвсем други: те плавно се сливаха със скафандъра му, без съединение, докато неговите собствени ботуши имаха на високите си кончове редица вакуумни смукалца.

Сток се опита да се усмихне.

— Така... — каза той. — Излиза, че за наблюдателност двойка... И на двама ни.

Бадю се постара колкото е възможно по-равнодушно да свие рамене. Ясно, че за всичко е виновна телепатията, помисли той. При нея е необходимо словесно кодиране на понятията и затова чрез нея могат да разговарят китаец с австралиец, ескимос с европейец и дори... Именно. Информацията в чист вид е еднаква във всяка точка на Космоса. Бадю се наведе, за да вземе небрежно захвърлените преди минута пистолети, но Сток се оказа не по-бавен. Всеки сграбчи своето оръжие. Сега те стояха един срещу друг и внимателно следяха движенията си.

— Вече е пладне — заговори накрая Сток.

— Да... има много време.

— Трябва да проверим какво става там с ракетите...

— Да, поляната... почвата може да е влажна... Интересна гора — каза Бадю без всякаква връзка. — Какви цветове!

— Да и мъхът е някак странен — подхвана Сток. — От време навреме като че ли се движи.

Бадю уж случайно отстъпи крачка. Едва не се спъна в собствената си раница, но се престори, че не забелязва. На Сток му беше необходим само миг, за да се намери зад дървото. Не сваляше поглед от Бадю.

— Интересна гора — гласно промърмори последният и също отстъпи към близкия ствол.

— Тар-дон-то — чу той и с един скок се скри зад дървото. Известно време стоя притаен, готов да реагира мигновено на всяко движение на доскорошния си приятел, но наоколо беше тихо. След това му се стори, че чува шум от промъкващи се стъпки. Някъде помръднаха докоснати клончета. Бадю стисна ръкохватката на бластъра, вдъхна дълбоко пренаситения с кислород въздух и хукна да бяга...

... В навигационната рубка той с цялото си тяло се отпусна върху пулта. Натисна с лакът бутона на защитната система, с рязко движение на големия пръст включи екрана за външен обзор и едва тогава рухна в пилотското кресло. Сега можеше да си поеме дъх... В това време корабът му оживя. Пулсираха двигателите, готови за бърза смяна на позицията в случай на нападение. Защитната система разтвори на няколко десетки метра анхилационните екрани и подаде в рубката сигнал за готовност за настъпателни действия. Изтри капките пот от челото си и насочи камерите за външен обзор към чуждия кораб. Той само изглеждаше мъртъв. Бадю знаеше, че „онзи“ също изчаква.

Бадю се наклони към екрана — над полянката още летяха пухчетата на смачканите глухарчета... После той отвори намиращото се над пулта шкафче, в което се пазеха предмети от първа необходимост в случай на непредвидени усложнения и измъкна оттам няколко дебели книги. Нетърпеливо започна да ги прелиства. На гръбчетата им четеше златнобуквени надписи: „Разумният живот в Космоса“, „Методика на установяване на контакт със същества от друг интелект“, „Линкос — проектоезик за космически контакти“. Бадю се надяваше, че ще може да поправи грешките, които бе допуснал до сега.

„Е, сега вече мога да пристъпя към опит за установяване на контакт“ — помисли той.

И беше прав. Сега вече можеше.

Инструкцията по първите контакти съвсем ясно предписваше максимално да се внимава при среща с представители на високоразвити галактически цивилизации. Внимание — преди всичко. Защото кой знае какви са *те*?

[0] Подобно на всички, както всички (лат.) ↑

Публикувано в списание „Криле“, брой 7/1984 г.
Преводът е със съкращения.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.